

කැපෑල් සේවය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ මුත්තරා යටත් විජිත යුගයේ දී වුවද, පෙර රජ දවස හඳුන්වා පත් හා සංදේශ වලින් අදාළ සන්නිවේදන කටයුතු සිදු වූ බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වෙයි.

කොළඹ - නුවර දුම්රිය මාර්ගයේ විශේෂ කැපෑල් කෝච්චියක් සේවයේ යෙදවූ බව ද ලංකා දුම්රිය සේවයේ ඉතිහාසයේ සඳහන් වෙයි.

මේ අයුරින් ඇරඹුණු කැපෑල් සේවය අද ශ්‍රී ලාංකික අපට අත්‍යවශ්‍යම සේවාවක් වෙයි. අද කැපෑල් සේවයේ ජාත්‍යන්තර ව්‍යාප්තිය සංකීර්ණ වික්‍රමයක් මතුව පවතී.

අද අප කැමැති දේශයක කැමැති ලිපිනයක් අමතමින් හඳුන්වා පත් සේවයට ඇති හැකියාව මේ සංකීර්ණ ක්‍රියාදාමයේ බලපෑම වෙයි.

එහෙත් ප්‍රශ්නයකට ඇත්තේ කැපෑල්දී සිදුවන ප්‍රමාදයයි. ඇතැම් විට මැද පෙරදිග දක්වා ලිපියක් යැවීමට සකියක් හෝ දින 10 පමණ ගත වෙයි. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා ශ්‍රී ලංකාව අතර ලිපියක් හුවමාරුවීමට සති දෙකකට ආසන්න කාලයක් ගතවෙයි.

අති ධාවනකාරී සමාජ රටාවක් සහිත නූතන තාක්ෂණික ලෝකය හා කැපෑල් සේවාව සමඟාමිද ?

මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු වශයෙන් එක්වරම කෙනෙකුට මතු කළ හැකි වන්නේ නූතන වෙළෙඳ සහ විද්‍යාත්මක සේවාව මගින් අදාළ කර්මය සිදුවන බවයි. එහෙත් වෙළෙඳ සහ විද්‍යාත්මක තාක්ෂණය අතිබවට යමින් කැපෑල් සේවාව යෝධ පියවරක් ඉදිරියට තබා ඇත.

ඒ ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාවයි. සන්නිවේදනයේ හා පරිගණක තාක්ෂණයේ දෙමුහුන් ඵලයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් නූතන ලෝකය 21 වැනි සියවස සඳහා සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයෙන් සන්නද්ධ කොට කැබීමට සමත් වෙයි.

නූතන පරිගණක පද්ධති ජාල (Computer networks) මගින් සන්නිවේදන වන්දිකා උපයෝගී කොට ගෙන සිදු කරන සෘජු සන්නිවේදන සේවාව තුළින් මුළු ලොවම හකුළුවා කැබීමට සමත් වෙයි.

විශේෂයෙන් ම දුරකථන සේවාව මගින් අද සිදු කැරෙන සෘජු ඇමතුම් මගින් ලොව බොහෝ දේශයන් එකිනෙකා අතර සබඳකම් පවත්වයි. මෙය දෙරටක් එක් කිරීමට වඩා පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු එක් කිරීමක් වන මට්ටමකට අද පත්වී ඇත. ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවය පිළිබඳ මුල් වරට ශ්‍රී ලංකාවේදී පිටපත් කැපෑල් සේවාවේ මාරුව වියේ විද්‍යාලයේ පරිගණක අංශයෙනි.

ආචාර්ය අගය ඉදිරුව ගේ මූලිකත්වයෙන් ඇරඹී ඇති නියාමක ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ ඔහු මෙසේ පවසයි.

‘ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් අද බොහෝ දෙනෙකුට නැවුම් අත්දැකීමක් වෙන්න පුළුවන්. නමුත් නුදුරු අනාගතයේදීම එය ලිපි හුවමාරුව මගින් සිදුකරන කැපෑල් වැනි සුලඛ අත්දැකීමක් වනවාට කිසිම සැකයක් නැත. යුරෝපය හා ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ඇතුළු ලෝකයේ වෙනත් බොහෝ රටවල් දැනට සේවයේ යොදවා ඇති (on line) ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාවලට හිමිකම් කියනවා’

ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් ව්‍යාප්තියේ සිදු වන්නේ පරිගණක පද්ධති ජාලයක් උපයෝගී කොට ගනිමිනි. එහිදී එක් එක් රටක් සඳහා අදාළ සංකේත (Country Code) පද්ධතියක් සකස් කොට ඇත. මේ සංකේත පද්ධතිය ජාත්‍යන්තර සංවිධානයක් වන ‘ඉන්ටර්නෙට්’ (Internet) මගින් සකස් කර ඇත.

මුත්තරා සඳහා uk හා ශ්‍රී ලංකාව සඳහා LK වැනි සංකේත මේ මගින් පැනවෙයි.

අදාළ රටක් එක් එක් ග්‍රාහකයා සඳහා ඉන්පසු සංකේතයක් ද, ඇමතුම් යොමුවක් ද වශයෙන් සම්මත රටාවක් අනුව සෑම ග්‍රාහකයකුට ම ලිපිනයක් ලැබෙයි. මෙය අදාළ පුද්ගලයා ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාව ලබා ගැනීම සඳහා ලියාපදිංචි වීමේදී ඔහු/ඇය වෙත ලැබෙයි.

දැන් අදාළ ග්‍රාහකයාට ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාව වලින් තමා කැමැති වෙනත් මිනුම් ග්‍රාහකයකු හා ලිපි ගනුදෙනුවේ යෙදිය හැක. තොරතුරු පිළිබඳ රහස්‍යතාව

රැක ගනිමින් කැපෑල් සේවාව කදිම කර්ම භාරයක් ඉටු කරයි.

ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවයේ සුවිශේෂ වැදගත්කම වනුයේ එහි ඇති ක්ෂණික බවයි. ලිපියක් කැපෑල් කොට පිළිතුරු ලබා ගැනීමට ඇතැම් විට මාසයක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් බලා සිටීමට සිදුවෙයි.

එහෙත් ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවය මගින් අද යැවූ ලිපියට පිළිතුරු හෙට හෝ ඊටත් පෙර ලබා ගැනීමට අවකාශ සැලසෙයි.

හෙට අතිදින අප අතරට එන ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල්

ගතවන කාලය කීරණය වන්නේ ලිපි ගනුදෙනු කරන්නන් දෙදෙනාගේ ප්‍රතිචාර හා අදාළ පරිගණක ජාලයේ ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය මත පමණි. කැපෑල් කරුවා මගින් හෝ ප්‍රවාහනයේදී ලිපි අතුරුදන් වීම සිදු

මේ සේවාව ගැන සඳහන් කරන විට මූලික අවශ්‍යතා රැසක් සඳහන් කළ යුතුය. දුරකථන පහසුකම් හා පෞද්ගලික පරිගණක පද්ධතියක් යම් ග්‍රාහකයකු සතු විය යුතුය. ඒ තුළින් ඔහුට ලිපි යැවීම හා ඔහු වෙත යොමු කෙරෙන ලිපි ලබා ගැනීම සිදු කළ හැකිය. හාභා මාධ්‍යය ඉංග්‍රීසි විය යුතුය.

රෙදිය සොයාගත් දිනයේ සිට අභ්‍යවකාශ රොකට්ටුව දක්වා මිනිස් ශිෂ්ටාචාරයේ ප්‍රගතිය අදහිය නොහැක්කක් ලෙස පෙනුනද එය අද සත්‍ය වූ ප්‍රජාවක් වෙයි.

එසේ නම් කැමැති හාභා මාධ්‍යයකින් ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාව සිදුකරන යුගය පිළිබඳ අපි ඔබවැදී ආකල්පයක් දරමු. ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාවේ ව්‍යාප්තියක් හා සේවාදායකයන් වැඩි දෙනා විද්‍යාඥයින් හා

නොවෙයි. අවශ්‍ය පරිදි කැපෑල් හුවමාරුව හොඳින් සිදුවෙයි.

ඇතැම් කලාපීය පරිගණක ජාල විටින් විට කැපෑල් බේදා හැරීම (off dial) සිදු කළද, යුරෝපය හා ඉන් පර්බාහිර ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ඇතුළු බොහෝ රටවල් තාක්ෂණික විසිදුම් ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාවක් ලබාදෙයි. ඒවා දැනට පුරා (on line) සේවයේ යොදවා ඇති පරිගණක පද්ධති ජාලයක් වෙයි.

ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාව පිළිබඳ වැඩි දුරටත් කරුණු දක්වන ආචාර්ය ඉදිරුව, ‘මේ වන විට මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය ‘ඉදිරුව’ (European Network) පරිපථ ජාලය හා සම්බන්ධකර ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාවක් ආරම්භ කර තිබෙන්නවා. මෙහි ඇති ද්විතියික මට්ටමේ පරිගණක පද්ධතිය (Micro Computer System) මගින් දැනට ලියා පදිංචි වී ඇති ග්‍රාහකයන්ගේ කැපෑල් එක් රැස් කර නියමිත වේලාවකදී යුරෝපීය පරිගණක ජාලයට මුදා හැරීම සිදු කෙරෙන්නවා. මෙය ඇත්තෙන්ම ක්ෂණික විසිදුම් කැපෑල් කේතවේ. එහෙත් ලිපි හුවමාරුව වඩා වේගවත් ලෙස අදාළ කර්මය අද සිදු වෙන්නවා. නොදර්ශන්යේ ඇම්සටර්ඩෑම් නුවර හා සබඳකම් ඇති කරගන්නේ සෘජු ඇමතුම් (Direct Dialling) මගින් පරිගණක පද්ධතියේ හා සබැඳුණු වෙනත් උපාංග (Modem) මගින් අදාළ පරිගණක පද්ධති දෙක අතර සන්නිවේදනය සිදුවෙන්නවා. ඉන් පර්බාහිරව ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ඇති කැපෑල් කේතවේ පරිගණක මගින් කලාපීය වශයෙන් ලිපිනය අනුව ලිපි කේරු බේරා අදාළ ග්‍රාහකයාට ලිපි යොමු කිරීම සිදුවෙන්නවා.

පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ යෙදෙන්නන් බව ආචාර්ය ඉදිරුව පවසයි.

අධ්‍යාපන, වෙළෙඳ, රාජ්‍ය, යුද කටයුතු හා වෙනත් ආයතන වශයෙන් බේදී සිටින පරිගණක පද්ධති 600 ක් පමණ ලොව වටා ඉලෙක්ට්‍රොනික කැපෑල් සේවාව පවත්වා

පෙලහර	බදුලු අම්මා
<p>චකත් නොව පුලකයක් ඇත් ගොමන මුර ඇටේ ඉත්තකර මුලා වී සක්කගල් මට්ටල් කර අනා හිරා කිරිණින් අත්තටක් දුක් වැළද ගල් වලේ මනා දල පුද්ගලයන් පිරාගු කිරි පොවා වැඩ මා පුතුන් අද කොහිද..... කුළුල්ලේ වැඩ පුත් උතුරා කර සටහන් පවි අරගෙන රන්ග ගියා පවි මුදලේ ලේ ඉතිරි ඊට උඩින් පුදු කොකුන්ග උත්තෙ කළු මුතු මැණික්ග කන අගුරා ටානියේ යකයින් ගොට ඇටින් අත්පාද ගකුල්ලා දෙවෙති පුතු ගෙන ගියා දුං නැගුනා අහස පුරා මන අයිනේ පුළු වෙදින් හද දැවිනා දුක් ගින්නේ උතුරා කරගත් ඉතිරුනේ දකුණු කරගත් ඉතිරුනේ ලේ කිරි කළ මගේ ලේග බුදුන් වැඳ බෝ මලුව මල් පතන් දැන් කුමට දෙවොල් හිර රතු නොමැර අන්දකාරියි දෙපට පුතුන් මා දනට නොම දුන්නෙමිග අදියි රචක වීඩින් බිලිගත්තු තරත් සිම මදො දුක් වීලියදතු? කාමයෙන් පායුම් මට ඉන්න රටමී දෙන මගෙන් ඉවුරිය පුතු වූ - තරත් කරුණක් වේද?</p>	<p>ටානියේ කඩින්කඩ නිද්දරන්... මැදු නිතැති බදුලු දුම්රිග... දුක් කම්කොමට උහුලනා... ජගපුටට දින ඇදෙන බොහෝ කල් අපට බය කළ... බදුලු මය කිරිපටන් නොදත් වීලපම ගොරබිමි දුන් හිරව ගලා යන බොහෝ ජනේතයෙන් හැද වැඩු පරපුරක අළුබදුලු හිරපමතම තබාගෙන මුතියංගන යැ රජුද වැලපෙන ඇත්තමයි තුළුකුලු කන්ද සිරස මන අප තබා බොහෝ කල් සෙවන යැලද... අතිංකය බදුලු අම්මා... අතිත වැල්ලම් සොය කොට... දරුවන් සොයා වැලපෙන බඩහිනියි සි කල... නේ කකට උගුරකින් දරා යැවෙම සනසමින්... සිංහලද දෙමල ද නොබලම... තුරුල් කර ලමැදෙහි ගොවා ගත්තාය සත්තමි මනත්වරානි, බවුන් වැඩු ඇගෙ හිතට කවු කොහොල් ගොඩ යැපුට... ඒ මගගත් රා... මේ බදුලු අම්මාගේ සුසුමකින් දැවෙන්නවා සිකුරාමයි</p>

චිත්ත බණ්ඩාර හිස්සරත්ත